Rzecznik Praw Pacjenta interweniuje w sprawie leczenia bólu

Kategoria: Polityka Zdrowotna
Opublikowano: wtorek, 23, czerwiec 2026 08:19
Tomasz Smaś
Odsłony: 662

Zespoły Ratownictwa Medycznego powinny dysponować taką liczbą silnych leków przeciwbólowych, aby w każdej sytuacji móc zapewnić pacjentowi skuteczne leczenie bólu. Rzecznik Praw Pacjenta wydał decyzję wobec jednego z dysponentów zespołów ratownictwa medycznego, wskazując na nieprawidłowości związane ze zbyt małym zabezpieczeniem karetek w ampułki fentanylu i morfiny.

Sprawa dotyczyła decyzji kierownictwa jednej z jednostek Państwowego Ratownictwa Medycznego, zgodnie z którą zespoły miały być wyposażone co do zasady tylko w jedną ampułkę każdego z tych leków. Zdaniem instytucji kontrolnych taki poziom zabezpieczenia jest niewystarczający i może prowadzić do sytuacji, w której pacjent znajdujący się w silnym bólu nie otrzyma właściwego leczenia.

Prawo do leczenia bólu dotyczy każdego pacjenta

Prawo pacjenta do leczenia bólu wynika bezpośrednio z przepisów ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta. Obejmuje ono obowiązek oceny natężenia bólu, wdrożenia leczenia oraz monitorowania skuteczności podjętych działań.

Prawo to ma zastosowanie do wszystkich rodzajów świadczeń zdrowotnych, niezależnie od wieku pacjenta, miejsca jego pobytu czy źródła bólu. Szczególne znaczenie ma w ratownictwie medycznym, ponieważ karetki są kierowane do osób znajdujących się w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego, w tym poszkodowanych w wypadkach komunikacyjnych, urazach czy innych sytuacjach wymagających natychmiastowej interwencji.

Ból nie jest wyłącznie objawem medycznym. Wiąże się również z cierpieniem fizycznym i psychicznym, dlatego jego leczenie pozostaje w ścisłym związku z prawem pacjenta do poszanowania godności.

Jedna ampułka nie zabezpiecza pacjentów

Zgodnie z dobrymi praktykami opracowanymi przez Ministerstwo Zdrowia przy udziale konsultanta krajowego w dziedzinie medycyny ratunkowej, zespoły ratownictwa medycznego powinny posiadać po cztery ampułki fentanylu i morfiny. Tymczasem w badanej jednostce zespoły miały po jednej ampułce tych leków.

Taka organizacja wyposażenia stwarza realne ryzyko. Jeżeli lek zostanie wykorzystany podczas wcześniejszego wezwania albo ampułka ulegnie uszkodzeniu, zespół może nie mieć możliwości podania silnego środka przeciwbólowego kolejnemu pacjentowi. W praktyce oznaczałoby to konieczność powrotu do bazy lub pozostawienie pacjenta bez leczenia bólu mimo wskazań medycznych.

Instytucje zgodne co do nieprawidłowości

Stanowisko Rzecznika Praw Pacjenta jest zbieżne z oceną innych instytucji. Niewystarczające zabezpieczenie w fentanyl i morfinę wskazywały m.in. Wojewódzki Inspektor Farmaceutyczny, Narodowy Fundusz Zdrowia, właściwy wojewoda, konsultanci krajowi w dziedzinie medycyny ratunkowej i pielęgniarstwa ratunkowego oraz Ministerstwo Zdrowia.

W ocenie tych podmiotów właściwe zabezpieczenie karetek powinno obejmować po cztery ampułki każdego z wymienionych leków. Taka liczba pozwala uwzględnić specyfikę pracy zespołów ratownictwa, które muszą być gotowe do natychmiastowego wyjazdu do kolejnego pacjenta.

Phoca PDF

Kategoria: Polityka Zdrowotna
Opublikowano: wtorek, 23, czerwiec 2026 08:19
Tomasz Smaś
Odsłony: 662

Kontrola wykazała brak leczenia bólu

Równolegle z postępowaniem Rzecznika Praw Pacjenta kontrolę w podmiocie leczniczym prowadził Narodowy Fundusz Zdrowia. Ustalenia kontroli wskazały, że pacjenci oceniający ból na poziomie 7–8 w dziesięciostopniowej skali nie otrzymywali leczenia przeciwbólowego, nawet wtedy, gdy zasadne było zastosowanie silnego leku, takiego jak fentanyl.

Takie sytuacje pokazują, że problem nie dotyczy wyłącznie formalnego wyposażenia karetek, ale może przekładać się bezpośrednio na jakość i bezpieczeństwo udzielanych świadczeń.

Rzecznik nakazał usunięcie nieprawidłowości

Rzecznik Praw Pacjenta nakazał wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości. Obecnie oczekiwane jest stanowisko podmiotu leczniczego w tej sprawie.

Sprawa pokazuje, jak istotne jest właściwe zabezpieczenie zespołów ratownictwa medycznego w leki ratujące zdrowie i ograniczające cierpienie pacjentów. W sytuacjach nagłych brak odpowiedniej liczby ampułek może oznaczać nie tylko naruszenie standardów organizacyjnych, ale przede wszystkim naruszenie podstawowego prawa pacjenta do skutecznego leczenia bólu.

Źródło: RPP

Phoca PDF